

Yttrande angående Betänkande 2024:88 Säkerhetsprövningar- nya regler

Energimyndighetens ställningstagande

Statens energimyndighet (Energimyndigheten) tillstyrker i huvudsak utredningens förslag men vill lyfta fram följande synpunkter:

Lagreglering om vilka personliga förhållanden som grundutredningen bör omfatta (7.5.4)

Ny paragraf 3 kap. 12 a §, Säkerhetsskyddslag (2018:585)

Utredningens förslag andra stycket, 3 kap. 12 a §: ” En grundutredning bör omfatta följande personliga förhållanden:

- a) brottslighet,
- b) samröre med kriminella, kriminella nätverk, terroristorganisationer, extremistiska rörelser eller extremister,
- c) ekonomiska förhållanden,
- d) anknytning till utlandet,
- e) missbruk,
- f) hälsotillstånd
- g) samarbetsvilja, felaktig eller bristande information, och
- h) andra i säkerhetshänseende relevanta omständigheter. ”

Energimyndigheten anser bestämmelsen borde formuleras så att det framgår att en grundutredning *ska* omfatta de personliga förhållanden som räknas upp i bestämmelsen. Det kan antas bidra till högre grad av förutsägbarhet och rättssäkerhet i genomförande av säkerhetsprövningen.

Nya regler om avstängning i lagen om offentlig anställning (9.4.2)

I utredningen anføres att det vid en utredningsavstängning inte finns något rättsligt hinder att låta arbetstagaren utföra sina arbetsuppgifter i den säkerhetskänsliga verksamheten.

Energimyndigheten anser att stänga av en anställd under en utredning bör förutsätta saklig grund, det vill säga *”när det framkommit omständigheter som kan antas leda till att arbetstagaren vid en omprövning inte längre bedöms lämplig från säkerhetssynpunkt att delta i den säkerhetskänsliga verksamheten”* (s.246). Eftersom endast den som bedömts lämplig från säkerhetssynpunkt får delta i säkerhetskänslig verksamhet, anser Energimyndigheten att ett beslut om utredningsavstängning som regel bör innebära att arbetstagaren inte får delta i en säkerhetskänslig verksamhet under den tid som utredningen pågår.

Intermistisk prövning (9.4.7)

Energimyndigheten delar utredningens bedömning att ett beslut om utredningsavstängning bör kunna överklagas särskilt och interimistiskt men anser att utredningstiden för en utredningsavstängning bör begränsas (*skälig tid*) och att denna tid bör uppgå till maximalt 4 veckor. I likhet med förvaltningslagens bestämmelser (12§) bör den som berörs av utredningsavstängningen kunna begära att den utredande instansen fattar ett beslut i ärendet eller annars motiverar varför ett beslut ännu inte kan fattas. Ett sådant beslut bör också kunna överklagas. Energimyndigheten anser vidare att den som stängs av från sin tjänst bör i samband med avstängningen få en skriftlig upplysning om sina rättigheter och hur beslutet om utredningsavstängning får överklagas. En sådan skriftlig upplysning ska dokumenteras av arbetsgivaren.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Caroline Asserup. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit chefsjuristen Rikard Jansson, enhetschef Nicklas Sandberg, samt handläggaren Johanna Wargh. Föredragande var handläggaren Ida Skoog.

Detta beslut är elektroniskt signerat i Energimyndighetens ärendehanteringssystem och saknar därför underskrift.